

**UCHWAŁA NR VII/34/2019
RADY GMINY ŻELECHLINEK**

z dnia 17 maja 2019 r.

w sprawie uchwalenia „Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Żelechlinek na lata 2019 - 2021”

Na podstawie Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 6a), art. 18 ust. 2 pkt 15) ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (T.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 506), art. 176 pkt 1) i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (T. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 998, poz. 1076, poz. 1544, poz. 416; z 2019 r. poz. 730) Rada Gminy Żelechlinek uchwała co następuje:

§ 1. Uchwała się „Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Żelechlinek na lata 2019 - 2021”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Żelechlinek.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia oraz podlega podaniu do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy w Żelechlinku, a także zamieszczenie jej treści w Biuletynie Informacji Publicznej.

Przewodniczący Rady Gminy
Żelechlinek

Piotr Mikinka

Załącznik

do uchwały Nr VII/34/2019

Rady Gminy Żelechlinek

z dnia 17 maja 2019 r.

GMINNY PROGRAM
WSPIERANIA RODZINY
W GMINIE ŻELECHLINEK
NA LATA 2019 - 2021

WPROWADZENIE

W świetle ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (T. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 998, poz. 1076, poz. 1544, poz. 416; z 2019 r. poz. 730) (art. 176) do zadań własnych gminy należy:

1. Opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.
2. Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny.
3. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci.
4. Finansowanie:
 - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b) kosztów związanych z udzieleniem pomocy, tj. w opiece i wychowaniu dzieci, prowadzeniu gospodarstwa domowego, kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych, ponoszonych przez rodziny wspierające.
5. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.
6. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie.
7. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.
8. Przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji o zaległościach z tytułu nieponoszenia opłat za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.

W ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej gmina wykonuje zadania wynikające z rządowych programów wspierania rodziny.

Zgodnie z art. 2 powyższej ustawy, wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowanych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji.

Rodzina to najważniejsza komórka społeczna dla rozwoju i funkcjonowania dziecka, to najlepsze naturalne środowisko, w którym dziecko otoczone jest opieką i ma możliwość zaspakajania swoich potrzeb. Rodzina oddziałuje na dziecko w sposób świadomy i nieświadomy przekazując mu system wartości, tradycje, ukierunkowuje jego przyszłą aktywność. Jednak dokonujące się zmiany w życiu społecznym i gospodarczym niosą za sobą wiele skutków pozytywnych, ale pogłębiają też wiele zjawisk negatywnych takich jak: bezrobocie, uzależnienia, przemoc, przestępczość, które przyczyniają się do rozpadu rodziny.

Z chwilą pojawienia się w rodzinie w/w dysfunkcji, zarówno rodzina jak i dziecko ma prawo do wsparcia i pomocy ze strony państwa poprzez odpowiednie instytucje.

Działania instytucji i służb zobligowanych do pracy na rzecz dobra rodziny i dziecka, powinny być zintegrowane, ponieważ problemy występujące w rodzinie są złożone i wymagają współpracy interdyscyplinarnej.

Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny problemowej, należy doceniać i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować i wyręczać rodzinę w wypełnianiu jej roli, należy ją przede wszystkim wspierać i wspomagać, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie. Należy budować system wspierania rodzin biologicznych oraz rozwijać rodzinne formy opieki zastępczej. W przypadku nie zapewnienia opieki i wychowania dziecka w rodzinie biologicznej, powiat organizuje pieczę zastępczą w formie rodzinnej lub

instytucjonalnej. Wówczas w myśl ustawy o wsparciu rodziny i pieczy zastępczej Gmina ponosi częściowe wydatki związane z umieszczeniem dziecka w formach pieczy zastępczej.

Niniejszy Program ma na celu zbudowanie spójnego systemu pomocy rodzinie wykorzystując zasoby gminne.

Rodzina, która w prawidłowy sposób wypełnia swoje funkcje, zapewnia dzieciom poczucie bezpieczeństwa i własnej wartości, dając im możliwość prawidłowego rozwoju i wypełniania ról społecznych w przyszłości. Właściwemu funkcjonowaniu rodziny zagraża jednak szereg czynników, wśród których istotny wpływ mają zjawiska patologiczne. Ich oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcyjną. Tam, gdzie natężenie zagrożeń jest znaczące rodzina staje w obliczu nawarstwiających się problemów i niejednokrotnie jest bezradna w ich przewyciężaniu. Nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się często coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. W rezultacie rodzina staje się niewydolna wychowawczo. Gdy rodzice nie wypełniają w sposób prawidłowy zadań opiekuńczych i wychowawczych konieczne jest podjęcie wszelkich działań zmierzających do wsparcia rodziny, korygowania dysfunkcyjnych zachowań i przewyciężenia problemów uniemożliwiających sprawowanie właściwej opieki nad dzieckiem. W szczególności wsparcie takie powinno opierać się na: diagnozie sytuacji rodziny i jej najbliższego środowiska, analizie przyczyn pojawiających się kryzysów, a polegać na monitorowaniu sytuacji rodzin zagrożonych ich wystąpieniem, wzmocnieniu poczucia odpowiedzialności za wszystkich członków rodziny, rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziców, podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny, przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej, dążeniu do integracji i reintegracji rodziny. Należy przy tym zaznaczyć, że rodziny dysfunkcyjne rzadko same szukają pomocy w rozwiązywaniu swoich problemów. Najczęściej wynika to z braku świadomości, zarówno przyczyn, jak i skutków, długotrwałego funkcjonowania w sytuacji destrukcyjnej dla rodziny. Występujące w rodzinie problemy najczęściej są złożone i ich rozwiązanie wymaga interdyscyplinarnych i skoordynowanych działań instytucji działających na rzecz rodzin oraz osób ze specjalistycznym przygotowaniem, w szczególności pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, policji, kuratorów sądowych, asystentów rodzinnych itp. Działania takie mogą być skuteczne jedynie przy współpracy wszystkich instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny.

I. REGULACJE PRAWNE PROGRAMU

1.1. Podstawy prawne.

Zapisy Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Żelechlinek na lata 2019 - 2021 są odzwierciedleniem standardów i norm prawa wynikających z ustawodawstwa krajowego, znajdujących się m.in. w:

ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (T.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 506),

ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (T. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 998, poz. 1076, poz. 1544, poz. 416; z 2019 r. poz. 730),

ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (T.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1508; zm.: Dz. U. z 2015 r. poz. 1310, z 2018 r. poz. 1358, poz. 1693, poz. 2192, poz. 2354, poz. 2529; z 2019 r. poz. 271, poz. 730 i poz. 752),

ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (T.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1390; zm.: Dz. U. z 2019 r. poz. 730),

ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (T.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 850),

ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (T.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 688),

ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (T.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2137; zm.: Dz. U. z 2018 r. poz. 2244; z 2019 r. poz. 730, M. P. z 2019 r. poz. 141).

1.2. Spójność Programu z innymi dokumentami strategicznymi.

Program jest zgodny z założeniami polityki społecznej zawartymi w dokumentach strategicznych dla regionu łódzkiego, tj.:

Strategią Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020,

Wojewódzką Strategią w Zakresie Polityki Społecznej 2007-2020,

Wojewódzkim Programem Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na lata 2014-2020. Jednocześnie dokument ten jest zgodny z lokalnymi programami uwzględniającymi działania dotyczące polityki społecznej wobec rodzin, realizowanymi przez Gminę Żelechlinek:

Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie

Gminnym Programem Przeciwdziałania Narkomanii.

1.3. Zadania gminy w zakresie wspierania rodziny.

Obowiązek wspierania rodziny oraz organizacja pieczy zastępczej w zakresie ustalonym ustawą spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej. Ustawa określa podział kompetencji w tym działań i zadań pomiędzy samorządami, który przedstawia się następująco:

GMINA	POWIAT	SAMORZĄD WOJEWÓDZKI
Profilaktyka - wspieranie rodziny	Pieczka zastępcza rodzinna i instytucjonalna Usamodzielnienie pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej Adopcje	
Asystent rodzinny Placówki wsparcia dziennego Rodziny wspierające Inne podmioty lub instytucje działające na rzecz dziecka i rodziny	Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka Placówki opiekuńczo-wychowawcze Usamodzielnienie Organizator rodzinnej pieczy zastępczej (Koordynator) Rodziny pomocnicze	Ośrodek adopcyjny Regionalna placówka opiekuńczo terapeutyczna Interwencyjny ośrodek preadopcyjny

Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego. Zgodnie z Ustawą, wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji. Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych zapewnia się wsparcie polegające w szczególności na:

- analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
- wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
- rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
- podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
- pomocy w integracji rodziny;
- przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- dążeniu do reintegracji rodziny.

Zadaniem ustawowym dla gminy jest wprowadzenie **asystenta rodzinnego** do bezpośredniej pracy z rodziną. Asystent rodziny zajmuje się niezależnie od pracowników socjalnych, wyłącznie pomocą i pracą z rodziną. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Elastyczny i nienormowany czas pracy asystenta rodzinnego służyć ma realnym potrzebom i rytmowi życia

rodziny.

Rolą **asystenta rodziny** nie jest powielanie pracy pracownika socjalnego, którego zadanie polega między innymi na docieraniu do środowisk zagrożonych wykluczeniem i udzielanie im odpowiedniego wsparcia. Asystent rodziny kierowany będzie do pracy tylko z tymi rodzinami, w których sytuacja dziecka małoletniego wymaga wsparcia zewnętrznego. Potrzeba jego zatrudnienia ustanie wraz z osiągnięciem przez rodzinę umiejętności samodzielnego, prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo - wychowawczych.

Ustawa przewiduje wsparcie rodziny przez działania:

- 1) instytucji i podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny,
- 2) placówek wsparcia dziennego,
- 3) rodzin wspierających.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zadaniem własnym gminy jest współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej. W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) 30 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) 50 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej w pieczy zastępczej.

II. DIAGNOZA SYTUACJI RODZIN W GMINIE ŻELECHLINEK.

2.1. Analiza danych. Gmina Żelechlinek jest gminą typowo rolniczą, znajduje się w powiecie tomaszowskim, w której według stanu na dzień 31.12.2018 r. zameldowanych było 3.332 mieszkańców, z czego 50,90 % stanowiły kobiety, a 49,10 % mężczyźni. Liczba mieszkańców na przestrzeni ostatnich lat maleje.

Tabela 1.

Dane	2016	2017	2018
Liczba mieszkańców w tym:	3.361	3.348	3332
Kobiety ogółem	1.712	1.706	1.696
wiek 0-17	337	339	321
wiek 18-59	896	890	921
wiek 60 i więcej	479	477	454
Mężczyźni ogółem	1.649	1.642	1.636
wiek 0-17	360	358	353
wiek 18-64	1.035	1.033	1.052
wiek 65 i więcej	254	251	231

W ostatnich latach obserwowany jest spadek liczby osób bezrobotnych, dużym problemem na rynku pracy jest bezrobocie długotrwałe.

Tabela 2

	2016	2017	2018
Stopa bezrobocia w powiecie tomaszowskim w %	9,6	7,4	7,0
Bezrobotni ogółem w tym: kobiety	125 51	99 37	89 38
Bezrobotni z prawem do zasiłku	20	17	14

Z analizy danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żelechlinku za rok 2018 wynika, że 191 rodzin (511 osób w rodzinach) korzysta z różnych form pomocy i wsparcia realizowanych przez

ośrodek, co stanowi około 15,34 % ogółu mieszkańców gminy.

Tabela 3

	2016	2017	2018
Świadczenia z pomocy społecznej ogółem rodziny/osoby	106/320	79/228	64/180
Świadczenia pieniężne rodziny/ osoby	66/155	40/64	30/43
Świadczenia niepieniężne rodziny/osoby	57/246	46/184	35/143
Praca socjalna rodziny/osoby	102/306	213/602	191/511
w tym: wyłącznie z pracy socjalnej	96/258	134/374	127/331

Spadek liczby dzieci i młodzieży korzystających z posiłków w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania, co obrazuje poniższa tabela 4:

	2016	2017	2018
Liczba osób objętych programem ogółem w tym:	155	91	88
Dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej	11	8	4
Uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej	102	70	53
Pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podstawie art. 7 ups	32	14	12
Udzielona pomoc w formie posiłku	105	76	57
Udzielona pomoc w zasiłku celowego – rodziny	32	12	11

Typy rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w latach 2016 – 2018 (opracowano na podstawie sprawozdań resortowych GOPS)

Tabela 5.

Typy rodzin	2016	2017	2018
rodziny ogółem:	106/320	79/228	64/180
rodziny z dziećmi:	55	37	25
w tym z: 1 dzieckiem	13	10	1
2 dzieci	18	11	10
3 dzieci	14	8	7
4 i więcej dzieci	10	8	7
Rodziny niepełne:	7	5	3
w tym z: 1 dzieckiem	4	3	0
2 dzieci	2	2	2
3 dzieci	1	0	0
4 i więcej dzieci	0	0	1

W ostatnich latach obserwuje się zmiany zachodzące w obszarze typów rodzin korzystających z pomocy społecznej. Systematycznie maleje liczba rodzin pełnych, jak i niepełnych. Osoby samotnie wychowujące dzieci, to najczęściej kobiety.

Powody przyznawania pomocy społecznej rodzinom w latach 2016 - 2018 (na podstawie danych GOPS) pokazuje poniższa tabela.

Tabela 6.

Powód trudnej sytuacji życiowej	2016		2017		2018	
	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób
<i>Ubóstwo</i>	81	250	54	152	39	106
<i>sieroctwo</i>	0	0	0	0	0	0
<i>bezdomność</i>	0	0	0	0	0	0
<i>Potrzeba ochrony macierzyństwa w tym: wielodzietność</i>	24	131	20	110	17	95
	20	114	17	96	16	91
<i>bezrobocie</i>	47	143	22	65	13	35
<i>niepełnosprawność</i>	38	63	30	44	26	41
<i>Długotrwała lub ciężka choroba</i>	62	150	52	117	43	91
<i>Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem w tym: rodziny niepełne rodziny wielodzietne</i>	46	194	21	61	12	34
	8	22	5	15	3	12
	26	146	4	22	3	16
<i>Przemoc w rodzinie</i>	4	12	0	0	1	1
<i>Alkoholizm</i>	30	75	21	52	16	31
<i>Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego</i>	2	2	1	1	2	2
<i>Zdarzenie losowe</i>	1	1	0	0	1	6

Analiza powyższej tabeli wskazuje, iż choć systematycznie spada liczba rodzin korzystających z pomocy tytułem takich dysfunkcji jak: ubóstwo, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i bezrobocie, to niezmiennie od lat stanowią one, obok długotrwałej lub ciężkiej choroby, niepełnosprawności jedne z głównych powodów przyznawania pomocy rodzinie. Ponadto maleje z roku na rok liczba wszystkich rodzin korzystających z pomocy tutejszego ośrodka.

Rodziny objęte wsparciem z powodu bezrobocia, to również najczęściej borykające się z problemem ubóstwa. Ich sytuacja materialna nie ulega poprawie od wielu lat, mimo szeregu propozycji zatrudnienia na lokalnym rynku pracy. Kolejną przyczyną ubiegania się rodzin o wsparcie, to problem uzależnień. Rodziny objęte wsparciem tutejszego ośrodka najczęściej korzystają z pomocy ze względu na więcej, niż jedną dysfunkcję. Owa wielość oraz złożoność problemów wymaga konieczności wprowadzenia do rodziny asystenta rodziny. Pomoc ta jest niezbędna, gdyż problemy, z którymi mierzy się rodzina są coraz bardziej skomplikowane.

Tabela 7

Inne rodzaje pomocy i świadczeń	2016	2017	2018
Zasiłki rodzinne, – rodziny/ osoby w rodzinach	264/1073	249/1002	243/993
Świadczenia wychowawcze – rodziny/osoby	301/544	298/568	317/568
Świadczenia Dobry Start - osoby	0	0	447
Pomoc materialna dla uczniów - osoby	190	154	91
Karta Dużej Rodziny – rodziny/ osoby	62/330	66/350	62/379
Jednorazowe świadczenie „Za życiem”	0	1	0
Składki na ubezpieczenie zdrowotne - osoby	20+	26	19
Pomoc i wsparcie w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 - 2020 Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym	82/264	86/274	43/120

Dane dotyczące rodzin i dzieci objętych wsparciem asystenta w latach 2016-2017 przedstawione są poniżej.

Tabela 8.

	2016	2017	2018
Rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny	13	11	0
Liczba dzieci w tych rodzinach	26	30	0
Liczba rodzin zobowiązanych przez sąd do pracy z asystentem rodziny	1	1	0
Liczba rodzin, z którymi asystent zakończył pracę	2	2	0

W roku 2018 brak zatrudnienia asystenta rodziny. Z pośród 9 – 3 rodziny zrezygnowały z dalszej współpracy, natomiast 6 rodzin z problemem opiekuńczo-wychowawczym monitorowane były przez pracowników socjalnych.

Wśród typów rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, znaczny odsetek stanowiły rodziny pełne – w 2017 roku to 72,73 % ogółu objętych wsparciem asystenta. Mimo, że dzieci były wychowywane przez obojga rodziców, złożoność problemów była duża, rodziny wymagały tego rodzaju wsparcia.

Analiza przyczyn zakończenia współpracy rodzin z asystentem wskazuje, że w ciągu ostatnich trzech powodów zakończenia współpracy była zmiana miejsca zamieszkania rodziny. Długotrwałe nieprawidłowe funkcjonowanie rodziny stanowi potencjalne zagrożenie odebrania dzieci ze środowiska naturalnego i umieszczenia ich w pieczy zastępczej. Na przestrzeni ostatnich trzech lat zwiększyła się liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej co obrazuje poniższa tabela.

Tabela 9

Forma pieczy zastępczej	Liczba dzieci przebywających w 2016 r. w pieczy zastępczej	Liczba dzieci przebywających w 2017 r. w pieczy zastępczej	Liczba dzieci przebywających w 2018 r. w pieczy zastępczej
rodzinna	RS -1	RS -1 RZ -1	RS-1 RZ- 1 RDD - 1
instytucjonalna	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy

*RS- rodziny zastępcze spokrewnione, RZ – rodziny zastępcze zawodowe, RDD – rodzinny dom dziecka

W opracowaniu poddano również analizie ponoszone wydatki przez gminę na współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej.

Tabela 10. Dane dotyczące kosztów pobytu dzieci z terenu Gminy Żelechlinek w pieczy zastępczej:

Wysokość ponoszonych wydatków (udział %)	Wysokość ponoszonych wydatków (udział w zł) w roku 2016	Wysokość ponoszonych wydatków (udział w zł) w roku 2017	Wysokość ponoszonych wydatków (udział w zł) w roku 2018
10%	423,61	468,39	4.327,15
30%	0,00	970,84	2.285,99
50%	0,00	0,00	1.701,42

Z analizy wynika, że w roku 2018 nastąpił wzrost poniesionych kosztów przez gminę na współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej.

Podsumowując prowadzoną analizę należy zaznaczyć, iż wydatki za pobyt dzieci w pieczy zastępczej będą stale rosły ze względu na wydłużający się czas pobytu tych dzieci w pieczy zastępczej (co wiąże się ze wzrostem odpłatności gminy za ich pobyt z 10 % na 30 % i 50 %), jak również nowe umieszczenia, często o charakterze interwencyjnym.

Z przeprowadzonej analizy można wyciągnąć wniosek, jak ważne są działania wszystkich służb w kierunku pracy z rodzinami tak, aby dzieci mogły wychowywać się i rozwijać w rodzinach biologicznych.

2.2. Zasoby gminy i podejmowane działania. Wsparcie rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi we właściwym wypełnianiu ich funkcji jest jednym z priorytetów polityki rodzinnej gminy. Wiele instytucji i organizacji podejmuje działania mające na celu pomoc rodzinom w sprawowaniu ich wychowawczej i społecznej funkcji.

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żelechlinku – zabezpieczenie podstawowych potrzeb dziecka i rodziny poprzez: objęcie pomocą w formie posiłków w szkole wszystkich dzieci, które tego wymagają; zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej w ramach ustawy o pomocy społecznej, przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych, wychowawczych, pomocy materialnej dla uczniów a także prowadzenie pracy socjalnej.

2. Publiczna Szkoła Podstawowa w Żelechlinku – w zakresie organizowania czasu wolnego dzieciom poprzez prowadzenie i rozwój różnorodnych form wsparcia dziennego m.in.: zajęcia plastyczne, muzyczne, teatralne, sportowe z wykorzystaniem hali i boisk sportowych, rozwiązywania problemów wychowawczych dzieci poprzez pracę pedagoga szkolnego.

3. Komisariat Policji w Czerniewicach – zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom i młodzieży w rodzinach, w których jest podejrzenie stosowania przemocy, monitoring tych rodzin.

4. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Żelechlinku w zakresie motywowania do leczenia członków rodzin, w których występuje problem nadużywania alkoholu.

5. Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Żelechlinku w zakresie podejmowania działań zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy.

6. Sąd Rejonowy Wydział Rodzinny i Nieletnich w Tomaszowie Maz.– w zakresie wglądu w sytuację rodziny, która nie wypełnia w sposób prawidłowy funkcji opiekuńczo-wychowawczej, a także ścisła współpraca z kuratorem zawodowym i społecznym.

7. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tomaszowie Maz. – współpraca w zakresie pozyskiwania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka; udział w szkoleniach i spotkaniach organizowanych zarówno dla pracowników zatrudnionych w ośrodkach pomocy jak i dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz osób już pełniących te funkcje a także zapewnienie poradnictwa specjalistycznego poprzez działalność Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

8. Gminny Dom Kultury w Żelechlinku – w zakresie organizowania czasu wolnego dzieciom poprzez prowadzenia licznych warsztatów, spotkań rozwijających zdolności i zainteresowania (działa grupa taneczna, teatralna).

Ponadto Gmina Żelechlinek realizuje działania mające na celu skuteczną i profesjonalną pomoc prawną, psychologiczną oraz pomoc w zakresie uzależnień w ramach pracy Punktu Konsultacyjnego, świadczoną rodzinom i osobom z terenu gminy.

Innym miejscem, gdzie osoby uzależnione, bądź członkowie ich rodzin, mogą się zgłosić po pomoc jest Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Tomaszowie Maz., Poradnia Odwykowa w Tomaszowie Maz., Centrum Progres w Koluszkach a także pobliskie Kluby AA oferujące specjalistyczną pomoc skierowaną przede wszystkim do osób i rodzin zagrożonych alkoholizmem, narkomanią, doświadczających przemocy.

2.3. Wnioski. Analiza danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej za ostatnie trzy lata wskazuje, iż profil rodziny niewydolnej wychowawczo ulega zmianie. Rodziny te charakteryzują się coraz większą ilością oraz złożonością problemów, w których niezaradność w opiece i wychowaniu własnych dzieci łączy się z innymi dysfunkcjami, takimi jak: uzależnienie od alkoholu, przemoc w rodzinie, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich i zawodowych. Takie postawy i zachowania dezorganizują i niszczą życie rodziny. W ocenie pracowników pomocy społecznej znanymi cechami rodzin wieloprotblemowych są przede wszystkim niskie kompetencje społeczne i wychowawcze rodziców, brak zainteresowania ze strony rodziców sprawami dziecka, osłabienie więzi rodzinnych, brak prawidłowych wzorców osobowościowych oraz aspiracji edukacyjnych. Nadal jednak wzrasta liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej. Znikomy natomiast procent dzieci powraca do rodzin naturalnych, bądź trafia do adopcji. Niewielki również odsetek rodzin biologicznych, których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej podejmuje działania na rzecz reintegracji rodziny, a także większość rodzin odmawia współpracy z asystentem, pracownikami pomocy społecznej w celu powrotu dziecka do rodziny.

Z uwagi jednak na złożoność problemów występujących w tych rodzinach, istnieje potrzeba dalszego rozwoju poradnictwa specjalistycznego, terapii rodzinnych oraz skutecznych form pracy z rodziną i dzieckiem. Należy także doskonalić system współpracy specjalistów zaangażowanych w organizację i realizację wsparcia rodziny.

III. ANALIZA SWOT

W celu opracowania Programu Wspierania Rodziny na lata 2019 - 2021 Gminy Żelechlinek dokonano

analizy SWOT. Szczegóły analizy przedstawiono w poniższej tabeli:

MOCNE STRONY (czynniki wewnętrzne pozytywne)	SŁABE STRONY (czynniki wewnętrzne negatywne)
- działalność ośrodka pomocy społecznej, - diagnoza potrzeb dokonywana na bieżąco, współpraca instytucji działających na rzecz rodziny np. zespół interdyscyplinarny i grupy robocze ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, działalność gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, - dostępność bezpłatnego poradnictwa -oferta wsparcia psychologicznego i terapeutycznego dla rodzin i osób przeżywających problemy, - prowadzenie programów profilaktycznych i edukacyjnych dla dzieci i młodzieży w szkołach, - wiedza i kwalifikacje pracowników instytucji pracujących na rzecz rodziny, - ustawiczne kształcenie kadry pomocy społecznej w zakresie umiejętności działania na rzecz rodziny i osób, - pozalekcyjna działalność szkoły podstawowej na terenie Gminy Żelechlinek w okresie trwania roku szkolnego i realizacja programów pozalekcyjnych, - dobre zaplecze edukacyjne i sportowe na terenie Gminy Żelechlinek (rozwinęta baza rekreacyjno-sportowa służąca rodzinie (boiska, kompleksy sportowe, place zabaw), - dostępność usług opiekuńczych świadczonych osobom i rodzinom na terenie całej gminy, - zabezpieczenie w budżecie środków na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny i pieczę zastępczą, - wspieranie rodzin przez asystenta rodziny	- mała świadomość i wiedza społeczna na temat wspierania rodziny i pieczy zastępczej, -niska świadomość w wypełnianiu ról opiekuńczo - wychowawczych, -niechęć do udziału w zajęciach edukacyjnych, grupach wsparcia i innych inicjatywach integracyjnych podnoszących kompetencje społeczne, - niski poziom aktywności klientów pomocy społecznej w zakresie wykorzystania własnych zasobów i możliwości w przewycięzaniu sytuacji kryzysowych, - brak rodzin wspierających, - mała oferta spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież w okresie wakacji i ferii, - brak zatrudnienia asystenta rodziny w roku 2018, - niewystarczający rozwój infrastruktury na rzecz pomocy i wsparcia rodzin w kryzysie, - ograniczone środki finansowe na realizację zadań ustawowych, - cedowanie coraz większej liczby zadań na samorządy gminne bez zabezpieczenia odpowiedniego finansowania kosztów ich realizacji, - brak możliwości zaspokojenia uzasadnionych potrzeb w zakresie mieszkań socjalnych oraz budownictwa komunalnego, - brak współpracy międzyinstytucjonalnej
SZANSE (czynniki zewnętrzne pozytywne)	ZAGROŻENIA (czynniki zewnętrzne negatywne)
- przepisy prawa sprzyjające wsparciu rodziny, - wykorzystywanie potencjału i zasobów organizacji pozarządowych, - możliwość pozyskania środków finansowych w ramach ogłaszanych konkursów, - nowe uregulowania prawne (ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, - możliwość stosowania działań i realizacji projektów zapobiegających wykluczeniu społecznemu osób i rodzin, - system pomocy społecznej dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji rodzinnej, materialnej	- niekorzystne zjawiska i procesy demograficzne, - słabo rozwinięty system specjalistycznego poradnictwa, terapii rodzin, - nierówność szans w dostępie do edukacji, kultury, pomocy społecznej i pomocy rodzinie dla mieszkańców terenów wiejskich i miejskich, - brak perspektyw zatrudnienia zgodnego z aspiracjami młodych osób, migracja zarobkowa, - niski stopień zaangażowania ludności w inicjatywy lokalne i działania organizacji pozarządowych, - brak zaufania do instytucji publicznych, - skomplikowane i niespójne przepisy prawa, biurokratyżacja, - ograniczona możliwość pozyskiwania środków pozabudżetowych

Powyższa analiza SWOT została skonstruowana w oparciu o stan wiedzy i doświadczenie pracowników GOPS w Żelechlinku oraz osób zajmujących się pomocą rodzinie. Ciągły monitoring spraw związanych z pomocą społeczną, znajomość występowania problemów i tematyki związanej z szeroko rozumianą polityką prorodzinną i społeczną pozwoliło na wyodrębnienie przedstawionych w analizie słabych i mocnych stron, jak również szans i zagrożeń.

Z analizy SWOT wynika, że posiadane zasoby powinny stanowić solidną podstawę do skutecznych działań w przyszłości i wyznaczają kierunki działań na kolejne lata.

IV. ZAŁOŻENIA I PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Głównym założeniem Programu jest stworzenie spójnego i efektywnego systemu wspierania rodzin mających trudności w wypełnianiu swoich ról rodzicielskich, w celu:

utrzymania dziecka w rodzinie biologicznej, lub

umożliwienia powrotu dziecka do rodziny biologicznej w sytuacji umieszczenia go w pieczy zastępczej poprzez przygotowanie rodzin biologicznych do ponownego przyjęcia dziecka.

Program:

- łączy działania instytucji, organizacji pozarządowych i osób działających w zakresie wspierania rodziny,
- podkreśla istotność systematycznego podnoszenia kwalifikacji osób pracujących na rzecz rodzin dysfunkcyjnych,
- wskazuje na konieczność wczesnego podejmowania działań profilaktycznych wobec rodzin zagrożonych dysfunkcją.

V. ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest do wszystkich rodzin i dzieci zamieszkałych na terenie gminy a w szczególności mających problemy opiekuńczo-wychowawcze, zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej lub też takie, którym została odebrana lub ograniczona władza rodzicielska.

VI. CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓŁOWE

Po dokonaniu analizy sytuacji i problemów rodzin objętych wsparciem przez, wskazano cel główny Programu Wspierania Rodziny w Gminie Żelechlinek na lata 2019 - 2021:

Zwiększenie spójności, skuteczności oraz jakości profesjonalnego wsparcia rodziny

Dla osiągnięcia celu głównego, za pomocą szeregu działań przedstawionych poniżej w formie tabelarycznej, realizowane będą następujące cele szczegółowe:

1. Wzmocnienie roli rodziny i kompetencji rodziców.
2. Aktywna reintegracja rodziny.
3. Efektywność systemu wspierania rodziny.

CEL SZCZEGÓŁOWY I.**Wzmocnienie roli i kompetencji rodziny****1. Zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego**

DZIAŁANIA	WSKAŹNIK REALIZACJI	REALIZATORZY I PARTNERZY	TERMIN REALIZACJI	KOSZT REALIZACJI	OCZEKIWANE REZULTATY
1.1.1. Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej	- liczba udzielonych świadczeń, - liczba rodzin objętych pomocą	GOPS, Urząd Gminy, Służba zdrowia, Placówki oświatowe	2019-2021 Na bieżąco	Środki własne, dotacje	poprawa sytuacji materialnej, • wzrost poczucia bezpieczeństwa
1.1.2. Monitorowanie sytuacji zdrowotnej i edukacyjnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	- liczba rodzin i dzieci objętych monitorowaniem		2019-2021 Na bieżąco	Środki własne organizatorów działania	
1.1.3. Poradnictwo i praca socjalna świadczona przez pracowników pomocy społecznej	• liczba rodzin i dzieci objętych pomocą i wsparciem				

2. Promowanie wartości rodziny

DZIAŁANIA	WSKAŹNIK REALIZACJI	REALIZATORZY I PARTNERZY	TERMIN REALIZACJI	KOSZT REALIZACJI	OCZEKIWANE REZULTATY
1.2.1. Organizacja i realizacja działań edukacyjnych, informacyjnych na rzecz kształtowania w środowisku lokalnym pozytywnego wizerunku rodziny	• liczba materiałów edukacyjnych, informacyjnych	GOPS, Urząd Gminy, GDK, Placówki oświatowe Organizacje pozarządowe	2019-2021	Środki własne organizatorów działania	• zwiększenie świadomości społeczności lokalnej wobec roli i wartości rodziny

3. Wspieranie rodziców w prawidłowym wypełnianiu funkcji rodzicielskich

DZIAŁANIA	WSKAŹNIK REALIZACJI	REALIZATORZY I PARTNERZY	TERMIN REALIZACJI	KOSZT REALIZACJI	OCZEKIWANE REZULTATY
1.3.1. Organizacja przedsięwzięć na rzecz kształtowania prawidłowych kompetencji rodzicielskich	- liczba realizowanych projektów/warsztatów/szkożeń - liczba uczestników projektów/warsztatów/szkożeń	GDK, GOPS PCPR organizacje pozarządowe, placówki oświatowe	2019-2021	Środki własne organizatorów działania	zwiększenie kompetencji rodzicielskich rozwój nowych form w zakresie pomocy w pracy z rodziną
1.3.2. Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji	- liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny - liczba rodzin, u których brak	GOPS	2019-2021 Na bieżąco	Środki gminy, dotacja	poprawa funkcjonowania rodziny utrzymanie dziecka

opiekuńczo-wychowawczych wsparcia asystenta rodziny	efektów współpracy z asystentem (skutek umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej) liczba rodzin, które zakończyły współpracę z asystentem z uwagi na prawidłową realizację funkcji				w rodzinie biologicznej
1.3.3. Motywowanie rodzin niewydolnych wychowawczo do korzystania z istniejących form pomocy specjalistycznej w zakresie konsultacji i poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, prawnego oraz w zakresie uzależnień	- liczba rodzin korzystających z oferowanej pomocy - liczba udzielonych porad /konsultacji	GOPS zespoły kuratorskiej służby sądowej Zespół Interdyscyplinarny placówki oświatowe	2019-2021 Na bieżąco, w zależności od potrzeb		wzrost poczucia bezpieczeństwa oraz wsparcia
1.3.4. Zapewnienie dostępności w zakresie poradnictwa rodzinnego, terapii rodzinnej	- liczba rodzin korzystających z poradnictwa rodzinnego - liczba rodzin objętych terapią rodzinną	GOPS	2019-2021 Na bieżąco		poprawa relacji rodzinnych, małżeńskich wzrost świadomości rodziców w zakresie powodów oraz skutków długotrwałego funkcjonowania w sytuacji destrukcyjnej dla rodziny.
1.3.5. Systematyczny monitoring sytuacji rodzin z problemem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	- liczba rodzin objętych pomocą	GOPS	2019-2021 Na bieżąco		ocena natężenia zjawiska bezradności opiekuńczo-wychowawczej projektowanie działań dla rodzin z problemem bezradności opiekuńczo-wychowawczej
4. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży					
DZIAŁANIA	WSKAŹNIK REALIZACJI	REALIZATORZY I PARTNERZY	TERMIN REALIZACJI	KOSZT REALIZACJI	OCZEKIWANE EFEKTY
1.4.1 Realizacja działań o charakterze profilaktycznym (w zakresie przeciwdziałania przemocy, uzależnień i innych zachowań ryzykownych),	- liczba działań - liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w działaniach	placówki oświatowe GOPS • GKRPA organizacje pozarządowe	2019-2021	Środki gminy, środki organizatorów działania	podniesienie umiejętności oraz kompetencji prospołecznych dzieci i młodzieży wzrost poziomu świadomości

edukacyjnym, wychowawczym skierowanych do dzieci i młodzieży		Komisariat Policji w Czerniewicach			dzieci i młodzieży wobec zjawiska przemocy, uzależnień i innych zachowań ryzykownych,
1.4.2. Wsparcie w zakresie organizowania czasu wolnego dzieciom i młodzieży poprzez prowadzenie i rozwój różnorodnych form wsparcia dziennego m.in. zajęcia muzyczne, plastyczne, teatralne, taneczne, sportowe z wykorzystaniem świetlicy szkolnej, boisk sportowych, świetlic wiejskich	• liczba zajęć • liczba uczestników	• placówki oświatowe, • GDK, • Urząd Gminy, • organizacje pozarządowe	2019-2021	środki organizatorów działania	• rozwój zainteresowań, talentów, pasji, • wspieranie rozwoju osobistego, kształtowanie osobowości, • budowanie własnej wartości, • kształtowanie zachowań prozdrowotnych

CEL SZCZEGÓŁOWY II. Aktywna reintegracja rodziny

1. Monitorowanie sytuacji rodzin biologicznych, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej

DZIAŁANIA	WSKAŹNIK REALIZACJI	REALIZATORZY I PARTNERZY	TERMIN REALIZACJI	KOSZT REALIZACJI	OCZEKIWANE EFEKTY
2.1.1. Monitorowanie rodzin biologicznych z terenu gminy, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej	- liczba rodzin biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej - liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	GOPS PCPR	2019-2021 Na bieżąco		ocena sytuacji rodzin biologicznych, których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej projektowanie działań dla rodzin biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy
2.1.2. Monitorowanie wydatków poniesionych przez Gminę Żelechlinek w związku z umieszczeniem dzieci z terenu gminy w pieczy zastępczej	- wysokość środków poniesionych przez Gminę Żelechlinek w zakresie współfinansowania umieszczenia dzieci z terenu gminy w pieczy zastępczej w stosunku do roku poprzedniego - liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, za które współfinansowano koszty pobytu	GOPS, Urząd Gminy	2019-2021 Na bieżąco	Środki gminy Rok 2019 – 17.972 zł	prognozowanie wydatków w związku z umieszczeniem dzieci z terenu gminy w pieczy zastępczej

2. Wspieranie rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w dążeniu do reintegracji rodziny

DZIAŁANIA	WSKAŹNIK REALIZACJI	REALIZATORZY I PARTNERZY	TERMIN REALIZACJI	KOSZT REALIZACJI	OCZEKIWANE EFEKTY
2.2.1. Motywowanie rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej do podejmowania działań na rzecz reintegracji rodziny	- liczba rodziców biologicznych rezygnujących z działań na rzecz powrotu - liczba rodziców biologicznych, którzy podjęli działania na rzecz powrotu dziecka do rodziny - liczba rodzin biologicznych, do których dzieci powróciły - liczba dzieci, które powróciły do rodziców biologicznych,	GOPS	2019-2021 Na bieżąco		- wzrost liczby rodzin biologicznych, do których powróciły dzieci, - wzrost liczby dzieci powracających do rodzin biologicznych
2.2.2. Motywowanie rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej do podjęcia terapii odwykowej, realizacji programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy, działań edukacyjnych w formie szkoleń/warsztatów w zakresie podnoszenia kompetencji rodziny oraz do korzystania z pomocy w formie poradnictwa specjalistycznego, terapii rodzinnej lub małżeńskiej itp.	- liczba rodzin biologicznych, w których podjęto terapię odwykową - liczba rodzin biologicznych, w których podjęto realizację programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy - liczba rodzin biologicznych, w których podjęto działania edukacyjne w formie szkoleń/warsztatów w zakresie podnoszenia kompetencji rodziny - liczba rodzin biologicznych, które skorzystały z pomocy w formie poradnictwa specjalistycznego, terapii rodzinnej lub małżeńskiej	GOPS PCPR	2019-2021 Na bieżąco w zależności od potrzeb		- wzrost motywacji rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej do uczestnictwa w różnych formach pomocy - poprawa relacji rodzinnych - wzrost świadomości rodziców w zakresie powodów i skutków długotrwałego funkcjonowania w sytuacji destrukcyjnej dla rodziny

CEL SZCZEGÓŁOWY III.

Efektywność systemu wspierania rodziny

1. Rozwój zasobów ludzkich działających w obszarze wspierania rodziny

DZIAŁANIA	WSKAŹNIK REALIZACJI	REALIZATORZY I PARTNERZY	TERMIN REALIZACJI	KOSZT REALIZACJI	OCZEKIWANE EFEKTY
3.1.1. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych oraz umiejętności	- liczba zrealizowanych kursów/szkoleń	GOPS, PCPR	2019-2021	Środki gminy	- profesjonalizacja pomocy dziecku i rodzinie

osób zajmujących się wspieraniem rodziny	specjalistycznych - liczba uczestników kursów/szkoleń specjalistycznych				- podniesienie jakości usług świadczonych przez jednostki i osoby zaangażowane w pracę z rodzinami niewydolnymi wychowawczo
2. Integracja specjalistycznych form wspierania rodziny					
DZIAŁANIA	WSKAŹNIK REALIZACJI	REALIZATORZY I PARTNERZY	TERMIN REALIZACJI	KOSZT REALIZACJI	OCZEKIWANE EFEKTY
3.2.1. Stworzenie i aktualizacja spójnej informacji o ofercie specjalistycznych form wsparcia rodziny	- liczba materiałów informacyjnych	GOPS, PCPR, Placówki oświatowe, służba zdrowia, Zespoły kuratorskiej służby sądowej	2019-2021		- zwiększenie dostępności do informacji o ofercie specjalistycznych form wsparcia rodziny

VII. REALIZATORZY I PARTNERZY PROGRAMU

Program będzie realizowany przy współpracy niżej wymienionych instytucji:

1. Urząd Gminy w Żelechlinku
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żelechlinku
3. Publiczna Szkoła Podstawowa w Żelechlinku
4. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
5. Gminny Ośrodek Kultury w Żelechlinku
6. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Żelechlinku
7. Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Żelechlinku
8. Komisariat Policji w Czerniewicach
9. Sąd Rejonowy w Tomaszowie Maz.

VIII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Program finansowany będzie ze środków;

1. Budżetu Gminy Żelechlinek,
2. Dotacji z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych,
3. Programów rządowych z zakresu wspierania rodziny.
4. Środki własne podmiotów uczestniczących w realizacji zadań Programu.
5. Środki finansowe na realizację programu: plan na 2019 r.
– 17.972 zł. (gmina).

IX. MONITORING I EWALUACJA I PROGRAMU

Celem monitoringu prowadzonego w czasie realizacji Programu jest porównanie istniejącego stanu działań z założeniami programu zarówno pod względem wykorzystania środków finansowych, jak i uzyskanych rezultatów. Monitoring będzie prowadzony w sposób ciągły. Program będzie monitorowany i ewaluowany na bieżąco w zależności od zmieniającej się sytuacji rodzin w gminie i pojawiających się potrzeb.

1. Zakres monitoringu:

- budżet programu,
- realizacja zadań,

2. Narzędzia monitorowania:

- dokumentacja – akta sprawy,
- sprawozdania merytoryczne i finansowe, listy obecności, dokumentacja szkoleniowa,
- protokoły, notatki służbowe, ankiety,
- wizyty kontrolne.

3. Analizę danych przeprowadza koordynator programu. Ewaluacja będzie miała charakter usprawniający i wskazujący kierunki ewentualnych zmian w zapisach programowych. Pozwoli na sprawdzenie efektywności i skuteczności przyjętych założeń oraz sposobu wydatkowania środków przeznaczonych na ich realizację.

Funkcję koordynatora Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019 – 2021 powierza się Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żelechlinku.

W terminie do dnia 31 marca każdego roku wójt gminy składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.